

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

DW.400.8.2019.RCZ

DW. 67. 2019

Warszawa, dnia

30 LIP. 2019

Decyzja w sprawie interpretacji

art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292) zwanej dalej ustawą, Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwanego dalej PFRON lub Fundusz) stwierdza, że stanowisko prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (zwanego dalej Wnioskodawcą) zaprezentowane we wniosku z dnia 7 czerwca 2019 r., uzupełnionym w dniu 27 czerwca 2019 r., o udzielenie pisemnej interpretacji przepisów prawa w zakresie stosowania przepisów art. 21 ust. 2b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1172) zwanej dalej ustawą o rehabilitacji w zakresie pytania 1 **jest nieprawidłowe.**

Uzasadnienie:

Pismem z dnia 7 czerwca 2019 r., uzupełnionym pismem z dnia 27 czerwca 2019 r., Wnioskodawca skierował do Prezesa Zarządu PFRON wniosek o udzielenie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów art. 21 ust. 2b ustawy

o rehabilitacji. Wniosek swój Wnioskodawca skierował na podstawie art. 34 ustawy. Zgodnie z art. 34 ust.1 ustawy *przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna).*

W przedmiotowym wniosku Wnioskodawca przedstawił następujący stan faktyczny:

Jako osoba fizyczna Wnioskodawca (przedsiębiorca wpisany do CEIDG pod nr NIP: : prowadzi następujące placówki oświatowe:

1. Od 2001 r. - działalność oświatową jako Szkoła Języka Angielskiego, wpisana do ewidencji niepublicznych szkół i placówek Wydziału Oświaty w pod nr działalność figuruje jako jedyna w CEIDG, zarejestrowana również jako działalność gospodarcza. Jest to działalność jednoosobowa, Wnioskodawca jest lektorem języka obcego, zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wynosi zero od wielu lat.
2. Od 2011 r. - Przedszkole , wpisane do ewidencji niepublicznych szkół i placówek oświatowych . Obecnie zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wynosi 13,75.
3. Od 2012 r. - Szkoła Podstawowa , wpisana do ewidencji niepublicznych szkół i placówek oświatowych pod nr Obecnie zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wynosi 18,625.

W związku z powyższym Wnioskodawca zadał następujące pytania:

1. Czy pomimo faktycznego prowadzenia przez pracodawcę trzech wyodrębnionych placówek oświatowych (Szkoła Języka Angielskiego Przedszkole oraz Szkoły ; Wnioskodawca winien być traktowany jako jeden pracodawca uprawniony do zastosowania obniżonego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 2 %?
2. Czy jako pracodawca będzie zobowiązany składać miesięczne i roczne informacje o zatrudnieniu – a jeżeli tak to w jaki sposób ma to czynić?

Wnioskodawca odstąpił od powyższego zapytania w piśmie z dnia 27 czerwca 2019 r., stanowiącym uzupełnienie wniosku z dnia 7 czerwca 2019 r.

3. Czy pracodawcy przysługuje dofinansowanie w kwocie 450 zł w związku z zatrudnieniem pracownika niepełnosprawnego?

Wnioskodawca odstąpił od powyższego zapytania w piśmie z dnia 27 czerwca 2019 r., stanowiącym uzupełnienie wniosku z dnia 7 czerwca 2019 r.

Stanowisko Wnioskodawcy:

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji pracodawca zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, z zastrzeżeniem ust. 2-5 i art. 22, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6% a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Pracodawcy wskazani w art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji (dotyczy to publicznych i niepublicznych uczelni, publicznych i niepublicznych szkół, publicznych i niepublicznych przedszkoli, publicznych i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, placówek resocjalizacyjnych, publicznych i niepublicznych żłobków, a także klubów dziecięcych) – mają obowiązek dokonywać wpłat na rzecz PFRON z tytułu nieosiągnięcia 2-procentowego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w jednostkach, o których mowa w ust. 2b, oblicza się jako sumę wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych i podwojonego wskaźnika dzieci, wychowanków, uczniów, studentów lub słuchaczy będących osobami niepełnosprawnymi i uczących się lub studiujących w ramach ogólnie obowiązujących w danej jednostce regulaminów nauczania lub studiowania.

Wskaźnik dzieci, wychowanków, uczniów, studentów lub słuchaczy niepełnosprawnych, o którym mowa w art. 21 ust. 2c ustawy o rehabilitacji, oznacza ich udział procentowy w liczbie ogółem odpowiednio dzieci, wychowanków, uczniów, studentów lub słuchaczy, według stanu w roku ubiegłym.

Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi odpowiednio 6% lub 2%. Ustalenie osiągnięcia bądź nieosiągnięcia tego wskaźnika następuje co miesiąc.

W świetle orzecznictwa sądowego pracodawcą jest m. in.:

- zespół szkół (art. 3 Kodeksu pracy), a szkoła podstawowa i gimnazjum nie mające zdolności zatrudniania pracowników stanowią jedynie miejsce (placówkę) wykonywania pracy [wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2011, III PK 80/10],
- przedsiębiorca, który jako osoba fizyczna prowadzi działalność na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, nie zaś prowadzone przez niego przedsiębiorstwo jako zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej (art. 55¹ Kodeksu cywilnego) [wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2003 r., I PK 284/02].

Zdaniem Wnioskodawcy, pomimo faktycznego prowadzenia trzech wyodrębnionych organizacyjnie placówek oświatowych winien być traktowany jako jeden pracodawca i jeden podmiot osiągający wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych na poziomie minimum 2%. Zgodnie z art. 168 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1148), osoby prawne i osoby fizyczne mogą zakładać szkoły i placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązującą do prowadzenia odpowiedniego typu publicznych szkół i placówek. Uzyskanie przedmiotowego wpisu wymaga spełnienia wielu warunków wynikających z przepisów odrębnych. Pracodawca chcąc skorzystać z przywileju zawartego w art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji nie może prowadzić działalności w żadnym innym zakresie niż podmiotów określonych w tym przepisie. Przepis ten ma zastosowanie do szkół w rozumieniu ww. ustawy Prawo oświatowe ze względu na brak w ustawie o rehabilitacji definicji pojęcia „szkoła”. Zdaniem Wnioskodawcy, o spełnieniu kryterium zakwalifikowania do „szkół” w rozumieniu przepisów Prawa oświatowego przez Szkołę Języka Angielskiego świadczy umieszczenie jej w rejestrze Systemu Informacji Oświatowej oraz w ewidencji szkół i placówek oświatowych Wydziału Oświaty Urzędu Miasta w Ponadto, Szkoła Języka Angielskiego korzysta ze zwolnienia podmiotowego z podatku od nieruchomości, charakterystycznego dla szkół publicznych i niepublicznych z mocy prawa. Wobec powyższego, zdaniem Wnioskodawcy, w zakresie dokonywania wpłat na PFRON zastosowanie wobec niego znajdzie art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji.

Na tle przedstawionego stanu faktycznego, stwierdzam co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust.1 ustawy przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna).

W myśl art.21 ust.1 ustawy o rehabilitacji do wpłat na PFRON zobowiązany jest pracodawca zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy. Z uwagi na to, że przepisy ww. ustawy nie definiują w sposób szczególny pojęcia „pracodawca”, w związku z art.66 ustawy o rehabilitacji należy odnieść się do definicji zawartej w art.3 Kodeksu pracy, stosownie do której pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 sierpnia 2003 r. (sygn. akt I PK 284/02) wskazał, że pracodawcą jest przedsiębiorca, który jako osoba fizyczna prowadzi działalność na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, nie zaś prowadzone przez niego przedsiębiorstwo jako zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej. Jeżeli zatem przedsiębiorca będący osobą fizyczną prowadzi przedsiębiorstwo tylko w ujęciu przedmiotowym, to on (przedsiębiorca) jest pracodawcą, nie zaś jego przedsiębiorstwo.

Podstawowym przepisem w ustawie o rehabilitacji, który ustanawia obowiązek dokonywania wpłat na PFRON jest art. 21 ust.1. W przepisie tym został określony sposób obliczania należnych wpłat i wynika z niego, że podstawą do tych wyliczeń jest, generalnie rzecz ujmując, różnica pomiędzy wskaźnikiem zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6% a rzeczywistym stanem zatrudnienia takich osób. Przepis ten statuuje generalną zasadę, od której istnieją wyjątki określone w dalszych ustępach tego artykułu. Taki wyjątek stanowi przepis art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji, z którego treści wynika, że dla publicznych i niepublicznych uczelni, publicznych i niepublicznych szkół, publicznych i niepublicznych przedszkoli, publicznych i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, placówek resocjalizacyjnych,

publicznych i niepublicznych żłobków, a także klubów dziecięcych - wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi obecnie 2%.

W art. 2 ustawy Prawo oświatowe zostały wymienione różne szkoły i różne placówki. W pkt. 4 tego przepisu zostały wskazane placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Zadania oraz cele placówek kształcenia ustawicznego i szkół nie są identyczne. W art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji, ustawodawca wymienił wszystkie szkoły, również wyższe, zatem nie różnicował uprawnień podmiotów należących do tej samej klasy. Oprócz szkół wymienił jedynie placówki opiekuńczo-wychowawcze i resocjalizacyjne, których istnienie wynika z innych przepisów niż ustawa Prawo oświatowe, inna też niż placówek wskazanych w tej ustawie, jest ich rola. Nie wymienił natomiast żadnej placówki określonej przepisami ustawy Prawo oświatowe, czyli nie można mówić o zróżnicowaniu sytuacji prawnej podmiotów należących do tej samej kategorii. Wspólnym mianownikiem wymienionych w art. 2 pkt. 4 ustawy Prawo oświatowe placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego jest to, iż są one placówkami edukacji pozaszkolnej, umożliwiającymi uzyskanie i uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych również przez te osoby, które nie podlegają już obowiązkowi szkolnemu (a nawet obowiązkowi nauki).

Prowadzona przez Wnioskodawcę Szkoła Języka Angielskiego jest niepubliczną placówką kształcenia ustawicznego, wpisaną do ewidencji placówek oświaty pozaszkolnej. Tym samym nie może być traktowana jako szkoła w rozumieniu przepisów ustawy Prawo oświatowe. Sama nazwa „szkoła” nie jest zastrzeżona wyłącznie dla jednostek organizacyjnych systemu oświaty określonych w art. 2 ustawy Prawo oświatowe. W praktyce w języku potocznym nazwa „szkoła” jest często wykorzystywana na określenie różnych podmiotów prowadzących szeroko rozumianą działalność szkoleniowo-edukacyjną np. szkoła nauki jazdy czy szkoła języków obcych.

Z powyższego wynika więc, że Wnioskodawca jako pracodawca prowadzi nie tylko niepubliczne przedszkole i niepubliczną szkołę podstawową, ale również niepubliczną placówkę kształcenia ustawicznego w postaci szkoły języka angielskiego, która nie jest podmiotem wymienionym w art. 21 ust.2b ustawy o rehabilitacji. W tej sprawie wypowiedziały się sądy administracyjne, podkreślając, że art. 21 ustawy o rehabilitacji nie

stawia warunku tożsamości prawnej pomiędzy pracodawcą, o którym mowa w ust.1, a podmiotami wymienionymi w ust.2b. Wykładnia logiczno-językowa, jak i celowościowa powyższego przepisu prowadzi do wniosku, iż ust.2b dotyczy pracodawców, którzy jednocześnie należą do kręgu podmiotów wymienionych w tym przepisie lub zatrudniają w podmiotach w nim wymienionych osoby niepełnosprawne (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 kwietnia 2009 r., sygn. akt III SA/Wa 3229/08). O możliwości skorzystania ze swego rodzaju przywileju zawartego w art.21 ust.2b ustawy o rehabilitacji decyduje nie nazwa rodzaju wykonywanej działalności, a sam fakt wykonywania danego rodzaju działalności, poparty odpowiednimi wpisami urzędowymi (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 10 maja 2010 r. sygn. akt III SA/Wa 8/10).

Należy podkreślić, że pracodawca chcąc korzystać z przywileju zawartego w art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji nie może prowadzić działalności w żadnym innym zakresie niż prowadzenie podmiotów określonych w tym przepisie. Jak wskazano powyżej, Wnioskodawca w ramach prowadzonej działalności poza prowadzeniem niepublicznego przedszkola i niepublicznej szkoły podstawowej, o których mowa w art. 21 ust.2b ustawy o rehabilitacji, prowadzi również Szkołę Języka Angielskiego placówkę kształcenia ustawicznego - która nie jest objęta tym przepisem. Wobec powyższego do Wnioskodawcy w zakresie dokonywania wpłat na PFRON zastosowanie znajdzie art.21 ust.1 ustawy o rehabilitacji.

Przepisy ustawy o rehabilitacji nie przewidują również proporcjonalnego rozliczania wpłat. Jeśli pracodawca nie spełnia w całości warunków określonych w art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji, to w stosunku do takiego pracodawcy zastosowanie znajduje przepis art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji. W tej sytuacji nie ma znaczenia fakt, że pracownicy zatrudnieni przez pracodawcę świadczą pracę tylko w prowadzonych przez niego jednostkach, o których mowa w art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji.

Mając powyższe na uwadze, stanowisko prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą SZKOŁA JĘZYKA ANGIELSKIEGO z siedzibą w wyrażone w piśmie z dnia 7 czerwca 2019 r., oraz jego uzupełnieniem z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie pisemnej interpretacji przepisów prawa w zakresie stosowania przepisów art. 21 ust. 2b ustawy o rehabilitacji – **jest nieprawidłowe.**

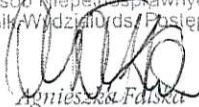
W związku z powyższym postanowiono, jak w sentencji.

Interpretacja dotyczy stanu faktycznego przedstawionego przez Wnioskodawcę i stanu prawnego obowiązującego w dniu wydania interpretacji. Organ w postępowaniu w sprawie urzędowej interpretacji nie może prowadzić żadnego postępowania dowodowego, bowiem przedmiotem postępowania nie jest ustalenie stanu faktycznego – stan ten jest stanem hipotetycznym, określonym przez wnioskującego o interpretację. Nie może go własnymi ocenami podważać, ustalać, uzupełniać ani też zmieniać w jakimkolwiek zakresie, nawet wówczas, gdy w oparciu o inne źródła, czy wiedzę znaną mu z urzędu, powziąłby uzasadnione wątpliwości co do zgodności przedstawionego przez przedsiębiorcę-wnioskodawcę stanu faktycznego z obiektywną rzeczywistością (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. z dnia 16 lipca 2009 r., sygn. Akt II SAB/Go 8/09).

Pouczenie:

Od niniejszej decyzji przysługuje Stronie, za pośrednictwem Prezesa Zarządu PFRON odwołanie do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania Strona może zrzec się prawa do jego wniesienia. Z dniem doręczenia Prezesowi Zarządu PFRON oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez Stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z upoważnienia Prezesa Zarządu
Państwowego Funduszu Rehabilitacji
Osób Niepełnosprawnych
Naczelnik Wydziału ds. Postępowań II

Agnieszka Falska